

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

H.Čemerlića 2, 71000 Sarajevo, Tel: ++ 387 (0) 33 70 35 73, Fax: 70 35 65 - www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

ИЗВЈЕШТАЈ

О ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ МИНИСТАРСТВА ИНОСТРАНИХ ПОСЛОВА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА 2015. ГОДИНУ

Број: 01/02/03-07-16-1-639/16

Сарајево, јуни 2016. године

САДРЖАЈ

I	МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА.....	3
II	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ	6
1.	Увод	6
2.	Поступање по ранијим препорукама	6
3.	Систем интерних контрола.....	8
4.	Буџет.....	11
5.	Планирање и извјештавање о раду.....	12
6.	Преглед расхода буџета.....	13
6.1	Текући издаци.....	13
6.2.	Капитални издаци.....	19
6.3.	Вишегодишњи капитални издаци.....	19
7.	Биланс стања	20
8.	Јавне набавке.....	23
9.	Приходи	24
10.	Остало	25
11.	Кореспонденција.....	29
III	ПРИЛОГ	30
	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ И ИЗЈАВА О ОДГОВОРНОСТИМА.....	30
	Преглед расхода буџета за 2015. годину	
	Биланс стања на 31.12.2015. године	
	Изјава о одговорностима руководства	

I МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Увод

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја (биланса стања, прегледа прихода, примитака и финансирања, прегледа расхода буџета по економским категоријама, посебних података о платама и броју запослених, прегледа динамике запошљавања, прегледа сталних средстава у облику ствари и права, прегледа капиталних улагања и анализу извршења буџета – текстуални дио) у **Министарству иностраних послова Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Министарство) за годину која се завршава 31. децембра 2015. године.

Поред финансијских извјештаја, предмет ревизије била је и усклађеност пословања Министарства са одговарајућим законима и прописима који имају утицаја на финансијске извјештаје за 2015. годину.

Одговорност руководства

Руководство Министарства је одговорно за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања, тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност укључује и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке.

Поред одговорности за припрему и презентацију финансијских извјештаја, руководство Министарства је одговорно за пословање у складу са Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за текућу фискалну годину, Законом о платама и накнадама у институцијама БиХ, Законом о јавним набавкама БиХ и другим одговарајућим законима и прописима и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито кориштење средстава одобрених буџетом институције за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорност ревизора

Наша је одговорност да изразимо мишљење о финансијским извјештајима на основу ревизије. Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и примјенљивим Оквиром Међународних стандарда врховних ревизионих институција (ISSAI). Ови стандарди захтијевају да поступамо у складу са етичким захтјевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијски извјештаји не садрже значајне погрешне исказе. Ревизија укључује обављање поступака у циљу прибављања ревизионих доказа о износима и објавама у финансијским извјештајима. Избор поступка је заснован на просуђивању ревизора, укључујући процјену ризика значајног погрешног приказивања у финансијским извјештајима услјед преваре или грешке. Приликом процјене ризика ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у циљу осмишљавања ревизионих поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у сврху изражавања мишљења о ефикасности интерних контрола. Ревизија такође оцјењује финансијско управљање, функцију интерне ревизије и систем интерних контрола.

Поред одговорности за изражавање мишљења о финансијским извјештајима, наша одговорност је изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације, по свим битним питањима, усклађене са одговарајућим законима и другим прописима. Ова одговорност укључује обављање процедура како би добили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене које су одређене законом и прописом. Ове процедуре укључују процјену ризика од значајних неслагања са законима и другим прописима.

Вјерујемо да су прибављени ревизиони докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење.

Основ за мишљење са резервом

1. Пописом средстава и обавеза нису усклађена стварна стања са стањима у главној књизи, тако да нисмо у могућности потврдити тачност финансијских извјештаја у дијелу потраживања, обавеза и сталних средстава Министарства (тачка 7. Извјештаја).

Мишљење са резервом

Према нашем мишљењу:

- Финансијски извјештаји Министарства приказују фер и истинито, по свим битним питањима, стање имовине и обавеза, прихода и расхода на 31.12.2015. године и извршење буџета за годину која се завршила на наведени датум у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања, осим за могуће ефекте наведене у Основу за мишљење са резервом.
- Активности, финансијске трансакције и информације приказане у финансијским извјештајима Министарства у току 2015. године биле су у свим значајним аспектима усклађене са одговарајућим законима и другим прописима, осим за могуће ефекте који су наведени у Основу за мишљење са резервом.

Скретање пажње

Не изражавајући даљу резерву на дато мишљење, скрећемо пажњу на:

- Доношење Закона о спољним пословима (тачка 3. Извјештаја),
- Обављање послова путем уговора о дјелу у континуитету током већег дијела године (тачка 6.1. Извјештаја)
- Спорост у реализацији вишегодишњих капиталних издатака (тачка 6.3 Извјештаја) и рјешавању статуса имовине добијене сукцесијом (тачка 10. Извјештаја),
- Недостатке у провођењу јавних набавки за : сервисирање возила након истека уговора и недостатке у планирању и провођењу адекватног поступка набавки хотелског смјештаја и услуга превоза приликом одржавања конференција и набавке грађевинских радова у дкп (тачка 8. Извјештаја).

Сарајево, 23.06.2016. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Драган Вранкић, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Јасмин Пилица, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Ранко Крсман, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. Увод

Министарство је основано Законом о министарствима и другим органима управе Босне и Херцеговине¹. Према одредбама наведеног Закона Министарство је надлежно за:

- провођење утврђене политике БиХ и развој међународних односа у складу са ставовима и смјерницама Предсједништва БиХ;
- предлагање ставова о питањима од интереса за спољнополитичке активности и међународни положај БиХ;
- заступање БиХ у дипломатским односима према другим државама, међународним организацијама и на међународним конференцијама;
- праћење стања и развој међународних односа БиХ са другим државама, међународним организацијама и другим субјектима међународног права и међународних односа;
- предлагање Предсједништву БиХ успостављање или прекид дипломатских или конзуларних односа са другим државама;
- сарадња са међународним организацијама, предлагање Предсједништву БиХ учлањење односно учешће БиХ у раду међународних организација;
- организовање, усмјеравање и координација рада дипломатско-конзуларних представништава БиХ у иностранству;
- припремање и организирање међународних посјета и сусрета;
- припремање билатералних и мултилатералних споразума;
- вршење послова у вези са боравком и заштитом права и интереса држављана БиХ са сталним и повременим боравком у иностранству и домаћих правних лица у иностранству;
- праћење међународних економских кретања и односа и обавјештавање надлежних органа о томе, као и праћење економских односа БиХ са појединим земљама и регионима;
- подстицање, развијање и координација сарадње са исељеништвом из БиХ;
- припремање документације, анализа, информација и других материјала за потребе Предсједништва БиХ, Савјета министара и других органа надлежних за провођење спољне политике.

Радом Министарства руководи министар у сарадњи са замјеником министра. Послови из надлежности Министарства обављају се у оквиру основних организационих јединица у сједишту у Сарајеву и у оквиру 56 дипломатско-конзуларних представништава (ДКП) у иностранству, а чине их амбасаде, сталне мисије при међународним организацијама и генерални конзулати.

2. Поступање по ранијим препорукама

Канцеларија за ревизију институција БиХ извршила је ревизију Министарства за 2014. годину и изразила мишљење са резервом, уз скретање пажње. Основа изражавања оваквог мишљења односи се на обављање пописа који није окончан потпуним усклађивањем са књиговодственим стањем, а код пописа потраживања и обавеза констатована су салда која треба преиспитати у наредном периоду. Истакнута су питања доношења закона о спољним пословима, спорост у реализацији вишегодишњих капиталних издатака и рјешавање статуса имовине добијене сукцесијом, ангажовање путем уговора о дјелу и употреби факсимила на документима на основу којих се стварају обавезе Министарства.

¹ Службени гласник БиХ број: 05/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09

У Извјештају о ревизији за 2014. годину дате су препоруке којима се сугерише предузимање одређених активности на унапређењу пословања и отклањању недостатака у даљем пословању.

Министарство је доставило одговор о предузетим активностима и сачинило План активности на отклањању недостатака по извјештају о ревизији. Увидом у предузете активности те освртом на реализацију датих препорука утврдили смо сљедеће:

- **Реализоване препоруке:**

У пословним књигама обезбијеђено је праћење донације на посебном пројектном коду и извјештавање у годишњем извјештају Министарства. У тестираним поступцима набавки тражени су докази о плаћању индиректних и директних пореза. Такође смо утврдили да се у документима који се односе на процедуре јавних набавки по којима се стварају обавезе Министарства не користи факсимил.

- **Препоруке чија је реализација у току:**

Донесен је План борбе против корупције за наредни средњорочни период. Након именовања новог руководства прекинута је пракса исплате путних трошкова у земљи за дане викенда. Практика признавања трошкова путовања за возача-пратиоца настављена је и у 2015. години, а након именовања новог руководства у нешто мањем обиму. Предузете су активности на праћењу трошкова мобилних телефона и смањења у погледу одобравања прекорачења на службеном путу, што је резултирало и нешто нижим укупним трошковима. У току је реализација препоруке о расходовању средстава и утврђивању минимума документације коју је потребно доставити у сједиште.

Код књижења репрезентације обезбијеђен је већи степен документованости у односу на ранији период, али још увијек није постигнуто потпуно документовање интерне репрезентације. Код обављања пописа сталних средстава и потраживања и обавеза констатовали смо низ активности која, међутим, нису резултирала коначним потврђивањем стања у пословним књигама Министарства. Планом јавних набавки утврђене су потребе за сједиште и ДКП, с тим да су потребе за ДКП утврђене у укупном износу одобрених средстава, а не на основу исказаних појединачних потреба ДКП-а. Са Министарством финансија и трезора БиХ извршено је савјештање прихода за 2015. годину, на основу чега су утврђена одступања која се односе на књижење провизије и курсне разлике.

- **Нереализоване препоруке:**

У току године нису упућиване нове иницијативе за доношење закона о спољним пословима. Конкретнији приједлози на доношењу новог правилника о систематизацији упућени су у 2016. години, а процес није окончан до завршетка процеса ревизије. То се одразило и на реализацију препоруке за успостављање јединице интерне ревизије у складу са законским одредбама. Процес управљања људским ресурсима није значајније побољшан, али је поступак оглашавања слободних радних мјеста у ДКП мрежи транспарентнији. И ове године смо констатовали да због кашњења са реализацијом вишегодишњих капиталних издатака нису смањени трошкови закупа. Код набавке поклона није обезбијеђена додатна потврда наручиоца поклона. Нису настављене активности на рјешавању здравствене заштите запослених у ДКП-има. Број уговора о дјелу и износ реализован у току године је повећан у односу на претходну годину. Праћење реализације уговора се и даље врши вриједносно, а само у појединим случајевима се прати количинска реализација (углавном код опреме). У току године су окончане активности на продаји објекта у Вашингтону, а у 2016. години интензивирале

активности на рјешавању имовине у Анкари, али нису утврђени конкретнији приједлози за осталу укњижену имовину која је добијена у процесу сукцесије.

3. Систем интерних контрола

Министарство је одговорно за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и правилима. Контролно окружење чини основ система интерних контрола и подразумева руковођење и стил управљања, организациону структуру и компетентности и политике људских ресурса.

У току године није било нових активности нити иницијативе у процесу доношења закона о спољним пословима. У претходним извјештајима смо констатовали да је Министарство у 2013. годину сачинило приједлог који је упућен Предсједништву БиХ на достављање коментара, а на који је само један кабинет доставио коментаре.

Финансијско управљање и контрола: Министарство **није сачинило** годишњи извјештај о финансијском управљању и контроли за 2015. годину у којем би, на основу упитника о самопроцјени, утврдило стање система интерних контрола и преглед мјера на његовом унапређењу.

Према усменим информацијама, на активности у имплементацији ефикасног и ефективног система Финансијског управљања и контроле (у даљем тексту ФУК) добрим дијелом су утицале персоналне промјене у Министарству, због чега није задужено лице нити радна група за имплементацију система ФУК-а. Организациона јединица за финансије разумије своју улогу у имплементацији система ФУК-а али сматрају да не посједују одговарајуће капацитете и да су кадровски лимитирани.

Такође смо уочили да је Изјава о одговорности, која се доставља уз Годишњи извјештај о извршењу буџета, достављена у стандардној форми у дијелу који се односи на имплементацију ФУК-а, те су остале одредбе да је израђен годишњи извјештај о финансијском управљању и контроли и да је у прописаним роковима достављен Централној хармонизацијској јединици.

С обзиром на законску обавезу имплементације одговарајућег ефикасног и ефективног система ФУК-а, те чињеницу да успостављање финансијског управљања и контроле није обавеза само организационе јединице за финансије, већ је то дио управљачке одговорности на свим нивоима управљања и у свим организационим јединицама, неопходно је обезбиједити предуслове за почетак имплементације процеса.

Препоручујемо Министарству да предузме активности на успостављању система финансијског управљања и контроле: именовање лица задуженог за финансијско управљање и контролу и /или радне групе за финансијско управљање и контролу, утврђивање пословних процеса и активности сваког процеса, утврђивање ризика за све пословне процесе у институцији и контролних активности у облику писаних политика и процедура које умањују ризике у процесима, те остале активности предвиђене стандардима унутрашње контроле и осталим документима који се односе на успостављање система финансијског управљања и контроле.

Интерна ревизија: Један од елемената система финансијске контроле је функционално независна интерна ревизија која у Министарству још увијек није успостављена у складу са законским и подзаконским прописима. Предуслов за успостављање интерне контроле

у складу са прописима који регулишу ову област је усвајање правилника о систематизацији који није усвојен ни до датума састављања извјештаја о обављеној ревизији. Према важећем Правилнику о организацији и систематизацији, интерна ревизија је успостављена као организациона јединица названа „Канцеларија за ревизију“ у којој су систематизована радна мјеста главног инспектора, 5 инспектора (за дипломатске активности, за конзуларне послове, за финансије) и техничког секретара. Осим по броју запослених, тренутна организација интерне ревизије не задовољава ни захтјеве у погледу услова за обављање послова интерне ревизије. Важећим правилником је систематизовано 7 радних мјеста, а на основу сагласности Централне хармонизационе јединице из 2012. године, број извршилаца у јединици интерне ревизије је 3 (са руководиоцем јединице). За обављање послова инспектора није неопходно звање интерног ревизора, а у току године је, осим главног инспектора, још један запослени посједовао звање интерног ревизора али је упућен на рад у ДКП. На 31.12.2015. године у Канцеларији за ревизију Министарства попуњено је укупно 5 радних мјеста, а осим главног инспектора, остали запослени не посједују звања интерног ревизора.

Неопходно је наставити са активностима на успостављању интерне ревизије у складу са законским одредбама.

Руковођење, организација и управљање људским ресурсима: Ново руководство Министарства преузело је дужност у априлу 2015. године, што је утицало и на рјешавање проблематике доношења новог правилника о унутрашњој организацији и систематизацији. У Извјештају о ревизији за 2015. годину смо навели да је у процесу усклађивања описа радних мјеста дошло до различитих ставова између Министарства и комисије Министарства правде БиХ. Према тренутно расположивим информацијама, Министарство је у 2016. години упутило приједлог одлуке о утврђивању другачијег регулисања одређених питања везаних за дипломатско-конзуларну службу. У приједлогу су, позивајући се на прихваћене међународне конвенције, дата одређена рјешења за организацију Министарства, радна мјеста, постављења, унапређења, интерне премјештаје. Такође је предложено да се на радна мјеста државних службеника са дипломатским и конзуларним звањима не примјењују одредбе Одлуке о разврставању радних мјеста и критеријумима за опис послова радних мјеста у институцијама БиХ, а да се Одлука о начелима за утврђивање унутрашње организације органа управе БиХ примјени на начин да се уважавају специфичности унутрашње организације Министарства, у складу са међународним конвенцијама и уставним овлаштењима Предсједништва БиХ.

У рјешавању наведене проблематике неопходне су активности и других институција, па препоручујемо Министарству максимално ангажовање на коначном доношењу правилника о систематизацији.

Планирани број радних мјеста према важећем Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији износи 658, од чега су 288 радна мјеста систематизована у сједишту, а 370 радних мјеста у ДКП мрежи. На дан 31.12. 2015. године попуњено је 489 радних мјеста (235 у сједишту и 254 у ДКП мрежи). У претходним извјештајима смо констатовали да су сва радна мјеста по називима сврстана у категорију дипломатско-конзуларних, без обзира да ли се обављају у сједишту или ДКП мрежи.

Као и претходних, и у овој години је заступљен велики број интерних премјештаја који су резултат одласка на рад у ДКП мрежу и повратка у сједиште, измјене интерног акта о упућивању запослених на рад у ДКП, унапређења те у мањем броју случајева због интерних премјештаја запослених који су у току године примљени у радни однос на

основу конкурса који су објављени за једна радна мјеста, а затим су запослени распоређени на друга радна мјеста са већим коефицијентом.

У току године је измијењен интерни акт о условима и начину упућивања запослених на рад у ДКП мрежу којом је уређено да се запослени који у току рада стиче услове за одлазак у пензију враћа из ДКП-а у сједиште најмање шест мјесеци прије испуњења услова за пензионисање. Министарство се на наведене измјене одлучило због раније изражених проблема око утврђивања висине накнаде код одласка у пензију, те је измјеном обезбиједило да се висина накнаде утврђује у складу са Правилником о платама и накнадама запослених у ДКП мрежи. Ова измјена је на одређени начин утицала и на интерне премјештаје, јер је по повратку запосленог потребно обезбиједити одговарајуће радно мјесто до одласка у пензију. Презентирано нам је да је сличан проблем са обезбјеђењем радних мјеста по основу одсуства из државне службе због именовања на дужности амбасадора, генералног конзула, именованих особа у кабинетима и слично, те по истеку периода на који је извршено именовање треба обезбиједити одговарајуће радно мјесто.

Када је у питању упућивање запослених на рад у ДКП мрежу, утврдили смо да је поступак транспарентнији у односу на претходне године, и да се на огласној плочи у сједишту оглашавају упражњена радна мјеста, након чега запослени исказују интерес за иста, у зависности од услова радног мјеста.

У 2015. години смо констатовали и одређене проблеме који се односе на континуитет у обављању појединих послова и обављање послова по основу рјешења о обављању послова у функцији тзв.вршиоца дужности. Тако су послове руковођења Сектором за опште послове током године обављала три запослена (два на основу овлаштења за обављање послова вршиоца дужности), руководиоци још два сектора су у току године разријешени дужности и постављени су на радна мјеста руководиоца одсјека, а до попуњавања мјеста помоћника министра су обављали наведене послове на основу рјешења за обављање послова вршиоца дужности. И на радном мјесту руководиоца одсјека за материјално-финансијске послове није било континуитета у персоналном смислу због одласка на рад у ДКП мрежу. Наведено утиче на успостављање квалитетног система интерних контрола и континуитет у пословима који се односе на реализацију препорука из претходних ревизорских извјештаја. Како смо већ напоменули, одразило се и на имплементацију активности у успостављању финансијског управљања и контроле.

Приликом обављања ревизије у ДКП-има смо уочили да су у неким од њих попуњена радна мјеста за обављање конзуларних послова, а на основу утврђеног обима конзуларних радњи не дјелује да постоји потреба за попуњавањем систематизованих радних мјеста у утврђеном броју. Истовремено имамо сазнања, која смо потврдили тестирањем путних налога, да се у другим ДКП-има због обима конзуларних радњи упућују запослени на испомоћ.

Сматрамо да су неопходна унапређења овог процеса, доношењем правилника о систематизацији и утврђивањем оптималног броја запослених у појединим организационим дијеловима (ДКП-има) и обезбјеђење континуитета у раду за поједина радна мјеста у циљу успостављања квалитетнијег система интерних контрола.

Примјена правилника Савјета министара БиХ о одређеним категоријама трошкова: Током ревизије смо утврдили да су се за поједине категорије трошкова примјењивали приједлози интерних аката, и да су за исте добијене сагласности Савјета министара БиХ пред крај године, или нису прибављене до окончања процеса ревизије. Наиме, од 01.01.2015. године у примјени су правилници Савјета министара БиХ којим су за институције БиХ прописани начин кориштења телефона, набавке и начина кориштења

службених возила и кориштење средстава репрезентације. Правилником о кориштењу телефона прописано је да је Министарство изузето од примјене, те да ће кориштење службених фиксних и мобилних телефона и трошкове кориштења уредити интерним актом, уз претходно прибављену сагласност Савјета министара БиХ. Приједлог Правилника о телефонима је упућен у процедуру прибављања сагласности, и исти је примјењиван током године, уз претпоставку да ће се по добијању сагласности исти примјењивати од почетка године. Међутим, у правилнику на који је Савјет министара дао сагласност је утврђено да се примјењује од датума доношења, што је оставило простора за различита тумачења о важећем интерном акту.

Правилником о набавци и кориштењу службених возила утврђено је да, поред 6 службених возила Министарство има право на специјализована возила чије кориштење уређује интерним актом на који сагласност даје Савјет министара БиХ. Овај правилник је процедури усвајања.

Правилником о кориштењу средстава репрезентације утврђен је укупан износ средстава репрезентације, а интерним актом Министарства су утврђени износи репрезентације за сједиште и ДКП мрежу.

Остало: Током ревизије смо упознати са значајним бројем инструкција и упутстава које се достављају из сједишта у ДКП те смо уочили да се један број тих инструкција не поштује, односно, ДКП-и не поступају по њима. Карактеристичан примјер је попис потраживања и обавеза, за које је у инструкцији о обављању пописа наведено да се доставе копије докумената на основу којих су извршена књижења, а да је одређени број записника достављен из ДКП-а без потребне документације.

4. Буџет

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2015. годину² Министарству су одобрена средства у износу од **54.944.000 КМ**, (са укљученом донацијом у износу од 575.000 КМ).

У току године извршено је усклађивање (повећање) одобрених средстава у износу од 5.240.377 КМ које се односи на :

- пренесена средстава намијењених за вишегодишња капитална улагања у износу од 4.142.020 КМ (за куповину објекта 3.296.189 КМ и реконструкцију и инвестиционо одржавање 845.830 КМ),
- пренесена средства из 2014. године од новчаних донација у износу од 7.416 КМ,
- повећања по основу остварених примитака од продаје објекта у Вашингтону у износу од 1.010.442 КМ,
- више уплаћене донације у односу на планирана средства у износу 80.498 КМ.

Укупан кориговани буџет Министарства, са свим повећањима, је износио **60.184.377 КМ**.

У процедури планирања буџета Министарство је сачинило буџетски захтјев у износу од 54.229.000 КМ који је већи у односу на утврђену горњу границу расхода. Већи буџетски захтјев је образложен потребом обезбјеђења додатних средстава за предсједавање БиХ Савјетом Европе и хитном набавком стикера. Министарство је накнадно упутило захтјев за повећањем буџета за средства потребна за корекцију обрачуна плата и накнада за дипломатско-конзуларна представништва због раста валутног курса. У процедури

² Службени гласник БиХ, број 40/15 од 19.05.2015. године

одобравања буџета одобрена су средства у поменутом износу од 54.944.000 КМ и иста су већа у односу на поднесени буџетски захтјев. Овим износом обухваћена су средства намијењена за исплате плата и накнада по основу раста валутног курса те средства у износу од 370.000 КМ намијењена за предсједавање Савјетом Европе.

Укупно извршење средстава са 31.12.2015.године износило је **52.079.426 КМ**, што представља 87 % коригованог буџета Министарства.

Текући издаци реализовани су са 97%, капитални издаци из текућег буџета са 34%, а вишегодишња капитална улагања са само 5% у односу на кориговани буџет, тј. укупна расположива средства.

У оквиру текућих издатака, најнижи проценат реализације смо констатовали на економској категорији „Набавка материјала“, која је реализована са 77% у односу на расположиви буџет.

У наративном дијелу Годишњег извјештаја о извршењу буџета наведено је да је нижи проценат реализације на овој позицији резултат уштеда Министарства те мањи обим реализације планираних за предсједавање Савјетом Европе. У образложењима за проценат реализације капиталних издатака је наведено да су на конту набавке земљишта планирана средства за довођење секундарне инфраструктуре на локацију будуће Амбасаде Краљевине Саудијске Арабије, али да нису окончани преговори на промјени Протокола о размјени земљишних парцела у Сарајеву и Ријад, због чега су средства остала неутрошена .

У оквиру вишегодишњих капиталних издатака реализован је износ од 264.051 КМ, односно 5% расположивих средстава намијењених за реализацију вишегодишњих капиталних улагања и односи се на Пројекат изградње мултифункционалног атријума. У оквиру пројекта намијењеног за куповину објекта у Београду и Загребу није било реализације (опширније у тачки 6.3 – Вишегодишња капитална улагања).

5. Планирање и извјештавање о раду

Програмом рада утврђени су главни приоритети на које је усмјерено дјеловање Министарства у 2015. години у имплементацију задатака утврђених стратешким циљевима спољне политике Босне и Херцеговине.

У **Извјештају о раду** наведено је да је Министарство у сарадњи са другим државним институцијама наставило водити активну спољну политику у складу са интересима и циљевима дефинисаним у документу Предсједништва БиХ „Општи правци и приоритети за спровођење спољне политике БиХ“ као и у другим релевантним одлукама и закључцима Предсједништва који су били полазна основа за израду Програма рада. Тежиште дипломатских активности Министарства усмјерени су на даље интензивирање активности на убрзању европског пута БиХ, предсједавање БиХ Комитетом Савјета Европе, јачање регионалне сарадње, допринос Министарства јачању економских односа БиХ са свијетом и уговорно регулисање односа као финални резултат осталих дипломатских активности.

6. Преглед расхода буџета³

6.1 Текући издаци

- **Бруто плате**

Укупно остварене бруто плате и накнаде из плата износе 23.718.766 КМ, од чега се на нето плате и накнаде односи износ од 17.342.866 КМ, а на порезе и доприносе 6.375.900 КМ. Укупан износ бруто плата односи се на реализацију из буџетских средстава, док је поред поменутог износа из донаторских средстава реализован износ од 187.859 КМ и то у ДКП мрежи.

Од укупног износа нето плата реализованих из буџетских средстава, на сједиште се односи износ од 4.176.079 КМ, а на ДКП мрежу 13.166.786 КМ. Порези и доприноси износе 6.375.900 КМ и укупан износ је исказан као трошак у сједишту, у коме се врши обрачун и уплата за све запослене. Обрачун пореза и доприноса запослених у ДКП-има врши се на основу плате утврђене према основици која је утврђена за обрачун у сједишту (475 КМ).

Обрачун плате запослених дефинисан је одредбама Закона о платама и накнадама у институцијама Босне и Херцеговине⁴, Одлуком о коефицијентима за дипломатско-конзуларно особље и Правилником о платама, додацима и накнадама особља у дипломатско-конзуларним представништвима Босне и Херцеговине⁵.

Обрачун плате у сједишту се врши на основу коефицијената утврђених за радна мјеста дипломатско-конзуларног особља⁶ и основице коју утврђује Савјет министара БиХ за институције БиХ и која је за 2015. годину утврђена у износу од 475 КМ.

За запослене у ДКП мрежи обрачун плате врши се на основу коефицијената из Одлуке о коефицијентима за дипломатско-конзуларно особље и основице утврђене у Одлуци о утврђивању основице за обрачун плате у ДКП-има, појединачно за сваку земљу пријема. Плата запослених у ДКП мрежи се обрачунава у конвертибилним маркама, а исплата врши у валути земље пријема, те је због раста курса валуте у појединим земљама и негативног ефекта на плате запослених Министарство доставило приједлог одлуке са новим основицама за земље у којима је био евидентан раст курса. Савјет министара БиХ је у марту 2015. године усвојио нову одлуку о висини основице⁷, због чега су бруто плате и накнаде у годишњем извјештају Министарства исказане у већем износу у односу на претходну годину.

- **Накнаде трошкова запослених**

Накнаде трошкова запослених у 2015. години остварене су у износу од 11.063.462 КМ, од тога у сједишту 954.123 КМ, а у ДКП мрежи 10.109.939 КМ. У наредној табели су приказане накнаде у укупно реализованом износу и износима који се односе на сједиште и ДКП:

Врста накнаде	Износ	Сједиште	ДКП
Накнаде за превоз са посла и на посао	466.178	201.674	264.504
Накнаде за кориштење властитог возила	180		180

³ Преглед расхода буџета за 2015. годину приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

⁴ Службени гласник БиХ, број: 50/08, 35/09, 75/09, 32/12 и 42/12

⁵ Одлуку о коефицијентима и Правилник о платама, додацима и накнадама особља у дипломатско-конзуларним представништвима Босне и Херцеговине усвојио је Савјет министара БиХ (Службени гласник БиХ број: 98/08)

⁶ Одлука о коефицијентима за дипломатско-конзуларно особље

⁷ Одлука о утврђивању висине основице за обрачуна плата у дипломатско-конзуларним представништвима БиХ

Накнаде трошкова смјештаја дужносника	7.722.318	35.567	7.686.750
Накнаде за одвојен живот	20.753	20.753	
Накнаде за топли оброк током рада	1.628.333	292.134	1.336.199
Регрес за годишњи одмор	129.056	68.713	60.343
Отпремнине због одласка у мировину	201.217	201.217	
Јубиларне награде	31.424	11.992	19.433
Помоћ у случају смрти или теже болести	39.663	24.798	14.865
Помоћ у случају теже болести	19.857	12.414	7.443
Накнаде за школовање дјеце у ДКП-има	147.790		147.790
Остале накнаде (дјечији додатак, активност супружника.	571.832		571.832
Порез на накнаде	13.985	13.985	
Допринос ПИО за накнаде	38.787	38.787	
Допринос за здравствено - накнаде	25.078	25.078	
Допринос за незапослене - накнаде	2.103	2.103	
Допринос за дјечију заштиту	3.095	3.095	
Доприноси - остало накнаде	1.814	1.814	
Накнаде трошкова запослених и скупштинских заступника	11.063.462	954.123	10.109.339

Из табеле се може видјети да је већи дио накнада исплаћен у ДКП мрежи. Исплата накнада је регулисана Правилником о платама, додацима и накнадама особља у дипломатско-конзуларним представништвима Босне и Херцеговине. Најзначајнији издатак у оквиру накнада односи се на накнаде трошкова смјештаја. Према правилнику, право на **трошкове смјештаја**, остварују шефови ДКП (закуп стамбеног и гаражног простора у висини од 80% његове плате), а за остала радна мјеста утврђени су различити проценти у односу на плату запосленог, у зависности од радног мјеста (министар савјетник, савјетник конзул, I-III секретар, аташе, конзуларни радник, возач-домар).

У ДКП-има који су били предмет ревизије нисмо утврдили недостатке у вези са исплатама накнада. У току обављања ревизије упознати смо са случајевима у којима се у мањем броју ДКП-а исплата појединих накнада вршила унапријед, а инструкцијом из сједишта достављеној свим ДКП-има су обавијештени о неприхватљивости таквог начина исплате накнада.

Накнаде за трошкове смјештаја и одвојени живот у сједишту је у току године остваривао различит број запослених који се мијењао због промјене руководства Министарства и степена попуњености кабинета министра и замјеника министра. Током године је укупно 15 запослених остварило право на накнаду за смјештај и одвојени живот, за број мјесеци који су провели на радном мјесту за које је утврђено право на ове накнаде.

Отпремнине због одласка у пензију исплаћене су на начин како је прописано Законом о платама и накнадама у институцијама БиХ (шест просјечних нето плата исплаћених у претходних шест мјесеци). Отпремнине су исплаћене за 16 запослених.

• Путни трошкови

Укупно остварени путни трошкови износе 1.479.242 КМ, од чега трошкови путовања у земљи 17.813 КМ а трошкови путовања у иностранству 1.461.419 КМ.

Од укупног износа реализованих издатака на сједиште се односи износ од 920.903 КМ, од чега се на путовања у земљи односи износ од 15.575 КМ, а на путовања у иностранству 904.518 КМ. Издаци за путне трошкове у ДКП мрежи (са програмом

предсједавања Савјетом Европе) износе 559.149 КМ, од чега се на путовања у земљи 2.237 КМ, а на путовања у иностранству 556.912 КМ.

Трошкови путовања у сједишту: Плаћање хотелског смјештаја возачу замјенице за дане викенда вршено је до именовања новог руководства, када је прекинуто са наведеном праксом. Слична ситуација је и са трошковима који су исплаћени возачу за путовања која су уобичајена за пратњу штићеног лица, иако је истовремено осигурана пратња из Дирекције за координацију полицијских тијела. Исплата ових трошкова је вршена до именовања новог руководства, а након тога у мањем броју случајева. **Приликом исплате путних трошкова Министарство треба наставити са досљедном примјеном прописа којом се регулишу накнаде на службеном путовању.**

У тестиралим путним налозима утврдили смо сљедеће недостатке:

- Уз набављене авио карте нису приложени докази да се врши провјера карата и из других извора, а уз путне налоге нису приложени оригинални исјечци или други доказ да је путовање обављено. Набавка авио карата вршена је на основу важећих оквирних споразума са добављачем којим је дефинисано да је добављач дужан доставити најмање 3 опције за тражену дестинацију од најмање 3 различите авио-компаније. Такође је наведено да се добављач обавезује да изврши издавање карте уколико Министарство само нађе повољнију понуду од понуђене опције добављача.
- За службена путовања за која се користе службени аутомобили не наводи се вријеме преласка границе како би се исправно обрачунале дневнице у иностранству, а незнатна унапређења смо констатовали код пар налога у децембру 2015. године.
- Мада се праве мјесечни планови путовања уочили смо да постоје случајеви када се резервација авио карата врши пар дана прије путовања, због чега се не може постићи повољнија цијена, или да је због раније извршених резервација у бизнис класи (на коју корисник путовања има право) цијена вишеструко већа у односу на економску класу.

Препоручујемо да се :

- **документује провјера цијене уколико Министарство користи такву уговорену опцију, те да обезбиједи прилагање доказа уз путне налоге о обављеном путовању (оригинални исјечци авио-карата или други релевантан доказ да је путовање обављено);**
- **за путовања у којима се користе службена возила обезбиједе подаци о времену преласка границе;**
- **резервација карата врши правовремено, а у случајевима изненадних и хитних потреба покушају изнаћи најекономичније варијанте по питању цијене карата.**
- **Издаци телефонских и поштанских услуга**

Издаци телефонских и поштанских услуга остварени у 2015. години износе 1.025.502 КМ, од чега су фиксни телефони реализовани у износу од 484.675 КМ, мобилни телефони у износу од 149.515 КМ, издаци за интернет у износу од 168.932 КМ, издаци за поштанске услуге у износу од 79.428 КМ и издаци за брзу пошту у износу од 142.953 КМ. Од укупног износа реализованих издатака, на сједиште се односи износ од 258.062 КМ, а на ДКП мрежу 767.440 КМ.

Реализовани издаци у сједишту (258.062 КМ) се односе на фиксне телефоне (89.640 КМ), мобилне телефоне (36.625 КМ), издаци за интернет (31.426 КМ), издаци за поштанске услуге (33.325 КМ) и издаци за брзу пошту (67.047 КМ).

У ДКП мрежи реализовани су издаци за фиксне телефоне (395.035 КМ), мобилне телефоне (112.890 КМ), издаци за интернет (137.506 КМ), издаци за поштанске услуге (46.104 КМ) и издаци за брзу пошту (75.906 КМ).

Већ смо навели да је Министарство током године користило Приједлог одлуке којом су утврђени лимити за запослене који остварују право на кориштење мобилних телефона. На достављени Приједлог одлуке Савјет министара БиХ дао је сагласност у новембру 2015. године, а у Одлуци је утврђено да ступа на снагу даном доношења. Након ступања на снагу наведене Одлуке извршене су корекције-поврат средстава или додатне уплате, у зависности од конкретне ситуације за период у коме је фактички на снази била и интерна одлука Министарства из 2013. године. У току претходне ревизије констатовали смо недостатке у смислу достављања одговарајућег документа на основу ког се врши исплата и код одбијања издатака који се не могу довести у везу са службеним потребама потрошње (рате кредита, доплате рачуна и слично). Недостаци су отклоњени до обављања завршне ревизије и извршене су корекције раније исплаћених износа.

Препоручујемо Министарству да настави са активностима на унапређењу овог процеса.

- **Издаци за употребу возила**

Укупни издаци за употребу возила износе 991.9685 КМ, од чега се на сједиште односи 151.051 КМ, а ДКП мрежу 840.917 КМ.

Значајнији издаци у сједишту односе се на издатке за гориво (64.551 КМ) оправку и одржавање возила (28.257 КМ), унајмљивање паркинг простора (29.069 КМ), издатке за регистрацију и осигурање (18.031 КМ) и ауто гуме (5.414 КМ),

У ДКП мрежи (749.007 КМ) односе се на издатке за гориво (228.340 КМ), оправку и одржавање возила (241.600 КМ), трошкови унајмљивања паркинг простора (49.622 КМ), издатке за осигурање (181.095 КМ), ауто гуме (26.067 КМ), унајмљивање возила (79.364 КМ) и прање возила (28.979 КМ)

У књизи основних средстава на дан 31.12.2015. године евидентирана је 96 возила од којих се, према интерној евиденцији, за потребе сједишта користи 15 возила, а остала возила се користе у ДКП-има (у којима се користи и 9 возила по уговору о лизингу).

Употреба возила дефинисана је интерном одлуком Министарства која је донесена након ступања на снагу Правилника Савјета министара БиХ о условима набавке и начину кориштења службених возила у институцијама БиХ. Овим правилником је за потребе Министарства одобрено 6 возила. Одлуком Министарства утврђено је да право на кориштење службених возила 24 сата дневно имају министар, замјеник министра и секретар.

Како Правилником Савјета министара БиХ којим је уређена наведена проблематика није утврђена могућност 24-сатног кориштења, препоручујемо Министарству да преиспита наведене одредбе интерног акта.

Министарство је у децембру 2015. године припремило и упутило у процедуру усвајања Приједлог правилника о службеним специјализованим возилима Министарства и дипломатско конзуларних представништава БиХ. Према расположивим информацијама, приједлог није разматран у току 2015. године. У априлу 2016. године припремљен је измјењени приједлог који је упућен у процедуру прибављања мишљења надлежних институција. У приједлогу правилника дефинисане су намјене за које ће се користити специјализована возила (теретна возила, доставна возила, возила за превоз дипломатске поште и архива, возила за дочек делегација и возила за потребе дипломатско-конзуларних представништава БиХ). За ДКП мрежу је утврђен број од 115 возила, а за сједиште 8 (2 теретна возила и 6 путничких возила) разврстаних по одређеним класама.

У тестирањим налозима за употребу возила и рачунима који се односе на употребу возила утврдили смо следеће недостатке:

- У појединим путним налозима не попуњава се колона укупно пређени пут у километрима и колона потпис возача, а у електронској евиденцији овај податак исказује као податак о укупно пређеној километражи. **Мишљења смо да податке о пређеној километражи треба уносити на дневној основи, а не само као податак о почетној и завршној километражи.** Интерном ревизијом Министарства обухваћен је процес употребе службених возила у сједишту, а у извјештају су наведена корисна запажања и препоруке. Сматрамо да је у циљу успостављања квалитетнијег система интерних контрола овог процеса потребно реализовати препоруке интерне ревизије.
- Оправка возила у сједишту Министарства вршена је на основу раније потписаног двогодишњег оквирног споразума. *Увидом у тестиране фактуре утврдили смо је одређена одступања цијена резервних дијелова у односу на уговорену, као и да добављач није одобравао уговорени попуст од 5% на утврђени норма сат цијене услуге и све резервне дијелове.* **Потребно је у потпуности обезбиједити праћење реализације уговора и контролу фактура у складу са уговореним условима, а за резервне дијелови који нису предвиђени понудом потребно је провјерити актуелну тржишну цијену у ситуацијама када су ти износи значајнији.**
- Наплата штета на возилима реализована је плаћањем осигуравајућег друштва директно привредном друштву које је вршило оправке. Мада се не ради о значајним износима, **сматрамо да је наплату средстава по основу накнаде штете потребно вршити путем Јединственог рачуна трезора БиХ, а наведену пословну промјену евидентирати по бруто принципу.**

- **Закуп имовине и опреме**

Издаци за закуп имовине и опреме остварени су у износу 5.066.930 КМ⁸ који су реализовани за унајмљивање простора и зграда (4.960.397 КМ) и закуп опреме (106.533 КМ).

У сједишту су реализовани издаци за унајмљивање простора и зграда у износу од 232.622 КМ и односе се на канцеларијски и складишни простор. У току године није реализован програм изградње мултифункционалног атријума којим би се дјелимично смањили трошкови закупа у сједишту.

⁸ На синтетичком конту у Табели I исказан је износ од 5.224.985 КМ. Разлика од 158.055 КМ односи се на закуп паркинг простора (78.691 КМ) и унајмљивање возила (79.364 КМ) који су обухваћени издацима у тачки „Употреба возила“

Издаци за унајмљивање простора и зграда у ДКП мрежи су реализовани у износу од 4.727.775 КМ, а издаци за закуп опреме износе 106.533 КМ.

Министарство није реализовало куповину планираних објеката за смјештај амбасада, нити су обезбијеђени услови за стављање у функцију објеката добијених сукцесијом. Издаци закупа простора у ДКП мрежи већи су у односу на претходну годину, а у наративном дијелу уз Годишњи извјештај нису наведени разлози повећања.

Препоручујемо Министарству да ангажовањем на реализацији планиране набавке објеката и рјешавањем статуса имовине добијене сукцесијом обезбиједи смањење трошкова закупа.

- **Уговорене услуге**

Репрезентација (556.522 КМ): Од укупног реализованог износа на сједиште се односи износ од 117.390 КМ, а износ од 439.132 КМ на ДКП и програм председавања Савјетом Европе. Рачуни за интерну репрезентацију у сједишту овјерени су потписом корисника репрезентације, али није уписано образложење о поводу настанка трошка. Образложења о поводу настанка трошка нису уписана ни на рачунима за репрезентацију која је реализована на аеродрому (мада се ради о мањим рачунима чији укупан тестирани износ није значајан), због чега се не може утврдити да ли су трошкови настали приликом дочека или испраћаја званичних делегација или се односе на трошкове запослених Министарства приликом одласка на службени пут. Такође смо утврдили да се прекорачења лимита књиговодствено евидентира на потраживањима у мјесецу када је извршена наплата, а не у мјесецу у коме су настала (нпр. прекорачење је утврђено за рачуне из септембра, и исто се одбија од плате за октобар, а приликом исплате плате у новембру се врши наплата и евидентирање на потраживањима).

Како се ради о временски различитим периодима, препоручујемо Министарству да изврши евидентирање потраживања за мјесец на који се односе, а приликом наплате изврши књижење наплате потраживања.

Услуге примарне здравствене заштите (1.453.683 КМ): Укупан износ реализован је у сједишту у износу од 50.436 КМ, а у ДКП мрежи у износу од 1.403.248 КМ. Реализовани износ у сједишту односи се на плаћање додатног доприноса за здравствено осигурање запослених који су упућени на рад у ДКП земље са којима је потписан билатерални споразум о здравственом осигурању.

Трошкови здравствене заштите у ДКП мрежи у земљама са којима БиХ нема потписан споразум реализују се путем уговора о осигурању запослених и чланова њихове породице, а за поједине земље се врши признавање стварних трошкова лијечења.

У 2015. години нису настављене раније започете активности на усклађивању оваког вида плаћања трошкова са одредбама Правилника о платама, додацима и накнадама особља у дипломатско-конзуларним представништвима Босне и Херцеговине (којим је утврђено право на примарну здравствену заштиту).

Сматрамо да је потребно посветити дужну пажњу проблематици плаћања трошкова здравствене заштите те кроз рјешавање обезбиједити поштовање одредби правилника, али и једнаког третмана запослених у свим ДКП-има.

Уговори о дјелу (укупно 75.004 КМ: сједиште 65.804 КМ, председавање Савјетом Европе 9.300 КМ): У односу на претходну годину повећани су издаци за ове намјене.

Мада је у помоћној евиденцији о реализацији уговора наведено да нису систематизовани послови за које је вршено ангажовање путем уговора о дјелу, из описа послова који су наведени у уговору може се закључити да се ради о свакодневним пословима трајног карактера. Поједини извршиоци ангажовани су током године и путем уговора о дјелу и на основу уговора о раду на одређено вријеме. Такође смо уочили да се у уговорима о ангажовању путем уговора о дјелу већ дужи низ година понављају исти описи послова. Из тих разлога сматрамо да, уколико постоји потреба за обављањем таквих послова сталног карактера, ово питање треба рјешавати у складу са законским прописима који третирају проблематику запошљавања.

Уговори за привремене и повремене послове: Реализовани износ од 1.504.962 КМ се односи на ДКП мрежу. Издаци се односе на ангажовање локалног особља за обављање послова техничког секретара и возача. У односу на ранији период, уговори садрже одредбе у погледу висине накнаде за коју је одређена исплата у бруто износу, с тим да извршилац сноси трошкове пореза и доприноса у складу са прописима земље пријема. За тестирани узорак уговора смо констатовали да се поједини уговори не достављају у сједиште, како је то назначено у уговору. Интерним актима Министарства није утврђен минимум документације која се доставља у сједиште или одлаже у досје ангажованог особља, ***те препоручујемо да се пропише гдје се архивирају подаци о особама које су ангажоване за обављање поменутих послова.***

Остале споменуте услуге и даџбине (укупно 104.102 КМ: сједиште 71.713 КМ, ДКП 32.389 КМ): На основу тестираног узорка смо утврдили да је дио издатака евидентиран као трошак сједишта, али је књижење извршено у амбасадама које су извршиле плаћање ВИП салона приликом посјете министра. Издаци су евидентирани на основу сагласности сједишта, а рачуни се достављају у сједиште обично као прилог уз захтјев за рефундацију трошкова у коме је наведено да ће се трошкови евидентирати у ДКП на организациони код сједишта. Мишљења смо да овакав начин евидентирања није у складу са начином који је прописан Правилником о рачуноводству у институцијама БиХ, којим је прописано да се књижење и евидентирање у пословним књигама заснива на вјеродостојним, истинитим, уредним, претходно контролисаним књиговодственим исправама и потписаним од стране овлашћених особа.

Препоручујемо да се обезбиједи евидентирање трошкова у складу са рачуноводственим начелима.

6.2. Капитални издаци

Капитални издаци реализовани су у износу од 534.281 КМ, од чега се значајнији односе на компјутерску опрему (199.058 КМ), опрему за пренос података и гласа (67.763 КМ) и моторна возила (248.950 КМ). Издаци су евидентирани као трошак у сједишту у износу од 478.781 КМ и у ДКП мрежи у износу од 55.500 КМ.

6.3. Вишегодишњи капитални издаци

За реализацију програма у оквиру вишегодишњих капиталних издатака у току године су на располагању била средства у укупном износу од 5.252.463 КМ и намијењени су за реализацију два пројекта:

- Пројекат за куповину објеката у Београду и Загребу, куповину опреме и реконструкцију у износу од 4.306.633 КМ. Раније одобрени пројекат за куповину објеката у Загребу и Београду, одобрен у износу од 3.296.189 КМ, увећан је за

износ од 1.010.444 КМ који је реализован продајом објекта у Вашингтону. Измјеном одлуке коју је одобрио Савјета министара БиХ, средства за реализацију пројекта су увећана за поменути износ те је утврђена нова структура пројекта: набавка опреме (470.000 КМ), куповина објекта (3.296.189 КМ) и реконструкција и инвестиционо одржавање (540.444 КМ). У 2015. години није било реализације из средстава пројекта.

Савјет министара БиХ је у октобру 2015. године⁹ донио Одлуку о измјенама одлуке о формирању комисије за куповину објекта за смјештај дипломатско-конзуларних представништава БиХ у Београду и Загребу којом је формирана комисија у новом сазиву. Комисија је почела са радом, а до предвиђеног рока за подношење приједлога најповољније куповине (31.12.2015.) није била у могућности реализовати послове предвиђене Одлуком. Комисија је доставила информацију Савјету министара БиХ у којој су наведени разлози због којих није реализовала предвиђене задатке, предложен је нови рок за подношење приједлога најповољније понуде за куповину објекта и достављен приједлог одлуке са новим роком (31.08.2016. године).

- Пројекат изградње прве фазе мултифункционалног атријума у унутрашњем дворишту и архивског простора за који је у 2015. години на располагању био износ од 945.830 КМ. У оквиру пројекта је реализован износ од 264.051 КМ који се односи на плаћање ренте и радове на климатизацији објекта Министарства. Према информацији Министарства, у току године су реализоване активности на прибављању урбанистичке сагласности, сачињавању изведбеног пројекта и уплаћене накнаде (рента, уређење грађевинског земљишта), те је на основу прибављених мишљења надлежних институција 04.12.2015. године добијено одобрење за радове на уређењу, адаптацији и наткривању атрија. У току обављања завршне ревизије информисани смо да су у току припремне радње за обављивање јавног позива за достављање понуда за извођење радова.

7. Биланс стања¹⁰

- **Готовина, краткорочна потраживања, разграничења и залихе**

У пословним књигама и Годишњем извјештају на овој позицији исказан је износ од 12.192.587 КМ, који се састоји од новчаних средстава (9.061.934 КМ), краткорочних потраживања (426.168 КМ), краткорочних пласмана (1.5560.543 КМ), интерних финансијских односа (69.644 КМ) и краткорочних разграничења (1.074.298 КМ).

Комисија за попис новчаних средстава, потраживања и обавеза је обавила попис новчаних средстава у сједишту Министарства и констатовала да стање одговара стањима у пословним књигама Министарства. Појединачни извјештаји о стању новчаних средстава на рачунима и у благајнама ДКП-а на основу обављеног пописа су достављени у сједиште.

У извјештају комисије о попису потраживања и обавеза наведено је да су стања пописана на основу књиговодствене евиденције те је и сама комисија изразила сумњу у исказана стања и навела да треба извршити додатне провјере за поједина конта. Такође је наведено да и ове године није достављена документација из ДКП-а мада је Инструкцијом о обављању пописа наведено да се изврши њено достављање уз

⁹ Одлука број 161/15 објављена 16.11.2015. године (Службени гласник БиХ број 87/15)

¹⁰ Биланс стања на 31.12.2015. године приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

појединачне извјештаје. У извјештају о извршеном попису констатована су стања потраживања и обавеза која не одговарају стањима евидентираним у главној књизи Министарства. Према усменим информацијама, извјештај комисије је сачињен на основу стања у главној књизи на дан 20.02.2016. године (презентиран нам је документ са наведеним датумом у коме су износи усаглашени са пописом), али су након састављања извјештаја комисије вршена књижења која су довела до разлике у пописаним и прокњиженим износима.

Министар је у 2016. години именовао комисију за књиговодствену анализу потраживања која би до 30.09.2016. године требала да сачини извјештај о основаности књижених потраживања и исти достави руководству на даље поступање.

Поред тога, презентирана нам је документација о износу потраживања од радника која се као таква воде већ дужи низ година, те смо информисани да Министарство покушава ријешити начин наплате потраживања. Покренуте су активности за добијање става Правобранилаштва у погледу извјесности њихове наплате.

Из наведеног се може закључити да вишегодишња проблематика пописа потраживања и утврђивања основаности исказаних стања још увијек није окончана и да предстоји још низ активности на утврђивању тачних стања и њиховом исказивању у књигама и извјештајима Министарства. Такође напомињемо да су и у протеклом периоду разне комисије обављале послове утврђивања стварног стања и да су тако окончане активности довеле до дјелимичног побољшања, а проблем утврђивања стварног стања се опет јавља из године у годину.

• Стална средства

Стална средства у износу од 53.837.157 КМ састоје се од земљишта (1.746.361 КМ, грађевина (52.878.300 КМ), опреме (13.277.190 КМ), сталних средстава у облику права (1.828.625 КМ), средстава у припреми (421.853 КМ), исправке вриједности сталних средстава (-16.344.110 КМ) и дугорочних пласмана (28.938 КМ).

У току 2015. године извршено је повећање сталних средстава у укупном износу од 1.033.940 КМ а односи се на набавке из капиталних издатака (913.885 КМ) и евидентирањем средстава примљених као натуралне донације (120.055 КМ).

Приликом обављања ревизије у ДКП-има утврдили смо да је у вриједности објекта добијеног у процесу сукцесије у Будимпешти приказано и земљиште. Како се ради о различитој класификацији у оквиру сталних средстава, вијекум трајања и стопама амортизације (за земљиште се не обрачунава амортизација), потребно је извршити прекњижења са објекта на konto земљишта. Вриједност земљишта је потребно искњижити са објекта и евидентирати на припадајући konto.

Попис сталних средстава: Током обављања пописа сталних средстава комисија у сједишту је утврдила да је постојао проблем код идентификовања одређених сталних средстава који су без инвентурних бројева или је исти погрешан, да постоје стална средства која су покварена и не могу се поправити или сервисирати, да постоји намјештај који је поломљен и избачен из употребе у току године а није расхишан и сл. Приликом тестирања пописа сталних средстава смо примјетили да постоји доста намјештаја и опреме у сједишту Министарства који се користи, али је отписана у претходним годинама. Пописна комисија сталних средстава у сједишту је ради ефикасније контроле и пописа у наредним годинама, предложила набавку бар кодова и механизма за читавање бар-код ознаке на основном средству.

Комисија за усклађивање стварног стања са књиговодственим стањем је на основу достављених извјештаја из ДКП мреже констатовала да су у појединим ДКП-има у току 2015. године уручене донације које нису укњижене, док пријављене донације без изражене вриједности није могуће књиговодствено евидентирати. Такође смо утврдили да искњижење продате некретнине није извршено по обављеној продаји него тек по записнику комисије.

Централна пописна комисија је дала приједлог да се отпишу сва средства која су констатована као мањак у сједишту и ДКП-има а имају садашњу вриједност 0 КМ, а да се за остала средства која имају вриједност утврде околности како је дошло до мањка у сједишту и ДКП-има. Напомињемо да је и претходне године констатован мањак и да накнадно нису утврђене околности везано за мањак нити појединачне одговорности. Такођер, утврђено је да су поједини мањкови и вишкови настали као посљедица пребацивања средстава из сједишта у ДКП (реверс) и обрнуто или из једног у други ДКП без провођења одговарајућих промјена у књизи сталних средстава (није стварни вишак и мањак већ је извршено само прекњижавање локација) и сл.

Мишљења смо да је Министарство направило одређене помаке у стварању предуслова за провођење пописа, али да још увијек постоје елементи који утичу да попис не буде окончан квалитетно и ефикасно (стална средства без инвентурних бројева, намјештај који се физички налази у просторијама Министарства али није за употребу, пребацивање с локације без адекватног евидентирања у књизи сталних средстава) и тачност исказаних стања (донације које нису укњижене, намјештај који је отписан а и даље се користи). Посебно питање је утврђивање одговорности за утврђени мањак сталних средстава, што би требало прецизно регулисати актима Министарства.

Искњижавање средстава предложених за отпис провешће се у 2016. години, након достављања записника комисија из ДКП-а.

• Краткорочне обавезе и разграничења

Билансна позиција краткорочних обавеза и разграничења исказана је у износу од 3.711.454 КМ, а састоји се од краткорочних текућих обавеза (1.597.352 КМ), краткорочних кредита (177 КМ), обавеза према запсоленима (1.247.551 КМ), интерних финансијских односа (13.784 КМ) и краткорочних разграничења (852.590 КМ).

Комисија за попис обавеза је у записнику навела да један број ДКП-а није доставио тражене књиговодствене исправе (копије платних листа и фактура) за стања која су наведена у извјештајима. Из тих разлога је дата препорука да се изврши увид у документацију како би се потврдила пописана стања. Такође је наведено да је у салду добављача исказано почетно стање из 2002. године које није рашчишћено у складу са препорукама из пописа претходне, године. Комисија је предложила да се током године формира посебна комисија која ће радити искључиво на рашчишћавању салда на контима обавеза.

У извјештају Централне пописне комисије наведено је бројно стање **бјанко стикера виза и образаца путних листова у сједишту и ДКП**, без констатације да ли је извршено физичко срањење и да ли су утврђени мањкови или вишкови.

Препоручујемо наставак активностима на обављању пописа и утврђивању основаности исказаних билансних позиција у пословним књигама и извјештајима Министарства.

8. Јавне набавке

Након усвајања буџета Министарство је донијело План набавки којим је обједињен план за сједиште и ДКП. Процедуре су углавном покренуте након усвајања буџета и доношења Плана набавки, осим у случају набавке климатизације и избора добављача за услуге посредовање у продаји авио карата, за које је одлуке донио претходни министар у фебруару и марту 2015. године. Планом набавки су обухваћени и ови предмети набавке.

На основу достављеног прегледа о проведеним поступцима набавки и разговора са запосленима констатовали смо да Министарство не користи могућност закључивања оквирног споразума са више добављача након чега би се закључивање уговора, односно конкретна набавка реализовала путем мини тендерисања. Након обављене претходне ревизије сугерисали смо Министарству да размотри могућност склапања оквирног споразума са више добављача, обзиром да су планиране вриједности набавки високе (нпр. набавка авио карата је планирана у износу од око 400.000 КМ без ПДВ-а).

Код набавке канцеларијског материјала, компјутерске опреме и радова на инсталацији климатизације који су проведени путем отвореног поступка смо уочили да је дуг временски период од доношења одлуке до закључивања уговора, иако није било жалби које су могле утицати на ток поступка. Тако је у поступку избора добављача **за радове на инсталацији климатизације** предвиђено отварање понуда 30.04.2015. године, када је и сачињен записник. Појашњење од добављача тражено тек 09.06. 2015. године, након чега је донесена одлука о избору добављача. Уговор је закључен 13.07.2015. године и утврђен рок за завршетак радова до 90 дана од дана увођења у посао. У реализацији радова је дошло до кашњења, а за период кашњења су обрачунати пенали и извршено је умањење приликом плаћања добављачу.

Тендерском документацијом за **набавку 5 моторних возила** (укупна вриједност набавке је 248.950 са ПДВ-ом) су дефинисане карактеристике и утврђени минимални захтјев у основним техничким карактеристикама. У погледу испуњавања услова тражени су одређени докази који су и достављени, али нису захтијевани подробнији докази о испуњавању техничке и професионалне способности као што су списак извршених уговора који су у вези с предметном набавком за период не дужи од три године или од датума регистрације или изјаву да је овлаштен од стране произвођача/импортера за продају понуђеног предмета набавке за Босну и Херцеговину.

Мишљења смо да минимум квалификационих услова које Министарство одреди за понуђача као и документи који су потребни за њихово доказивање требало би да буду сразмјерни предмету јавне набавке, висини износа планиране вриједности набавке и врсти поступка узимајући у обзир специфичност врсте робе која се набавља.

У тестираним преговарачким поступцима за одржавање информационог система ОВИС и надоградње телефонске централе у захтјеву за покретањем поступка су наведени подаци које подносилац захтјева има о потенцијалним понуђачима (по један за сваки од поступака). У захтјеву није наведено да се поступак проведе путем преговарачког поступка без објаве, али је та врста поступка утврђена у одлуци о покретању поступка. Уз захтјев за покретање поступка за надоградњу телефонске централе су наведене додатне информације о потреби обезбјеђења потпуне компатибилности са постојећом телефонском централом.

Сматрамо да је у поступцима набавки за која постоје сазнања о само једном понуђачу потребно обезбиједити већу транспарентност. Код набавки роба и услуга код којих постоје услови за примјену преговарачког поступка сугеришемо да се такви разлози детаљније образложе.

У процесу јавних набавки утврдили смо сљедеће недостатке:

- Након престанка важења уговора са старим добављачем у току 2015. године нису покренуте процедуре јавне набавке услуга сервисирања возила. Реализовани износ набавке до краја године појединачно по добављачима не прелази вриједност директног споразума, али је укупан износ реализованих оправки за све марке возила изнад вриједности директног споразума.
- Код реализације програма Предсједавање Савјетом Европе нису проведени поступци набавке услуга хотелског смјештаја за учеснике конференција у Сарајеву, Мостару и Бања Луци и услуге превозијења. Према презентираним информацијама и документима који су нам предочени, носиоци активности за поједине догађаје су била и друга министарства, често се до крајњег рока за одржавање догађаја није знао тачан број учесника на конференцијама, приликом организовања догађаја се водило рачуна о рангу званичника и безбједоносним елементима, као и о другим захтјевима које је хотел требао задовољити (сала за одржавање догађаја, пријем за званице и слично). У структури издатака нису планиране услуге превозијења, а приликом припрема за конкретан догађај није било довољно времена за провођење процедуре према Закону о јавним набавкама. За неке од тих услуга презентирани су нам понуде на основу којих се може закључити да се приликом избора добављача водило рачуна о укупно расположивим средствима за реализацију пројекта.
- Грађевински радови на реконструкцији стана у Милану (39.365 КМ): Након проведене процедуре набавке изабрана је понуда у износу од 11.500 ЕУР. Накнадно је утврђено да понуђач нити остали понуђачи нису понудили неке материјале као што су плочице, паркет, санитарије, уз констатацију да су у Италији ти материјали уобичајено обавеза наручиоца ради избора цијене, квалитета и др. Генерални конзулат у Милану је 30.12.2015.године обавијестио сједиште да је накнадном контролом достављених понуда од добављача уочено да је осим претходно наведених недостајућих материјала у листи радова и материјала пропуштено да се наведе потреба реконструкције купатила које је у лошем стању. У акту се наводи да како у кратком року није могуће набавити недостајуће материјале уговор са извођачем није сврсисходан, па је предложено поништење поступка набавке и примјена поступак директног склапања уговора са извођачем који је у могућности испунити додатне услове. На основу презентираних докумената може се констатовати да је уговор у вриједности од 39.365 КМ закључен путем директног уговора са понуђачем. Од осталих чињеница везаних за дату набавку наводимо да су средства за реконструкцију стана одобрена у буџету за 2015.годину и да је сједиште 02.11.2015.године обавијестило ГК Милано о потреби покретања поступка набавке, а да је поступак набавке односно одлука о покретању поступка донесена 16.12.2015. године прво за пројектовање и праћење (директни споразум) а за провођење поступка избора понуђача за извођење радова 17.12.2015.године. Осим тога можемо закључити да је првобитно понуђени износ за реконструкцију износио 11.500 ЕУР, да је поцијењена вриједност неопходног материјала, који није понуђен, био процијењен на око 3.000 ЕУР те да је са накнадним додавањем реконструкције купатила укупна цијена реконструкције стана уговорена на 20.127 ЕУР (расположиви износ у буџету за наведену намјену 20.452 ЕУР).

9. Приходи

У Годишњем извјештају приказани су приходи од пружања јавних услуга у износу од 10.819.712 КМ, исти су усаглашени са главном књигом Министарства. Укупан износ односи се на административне таксе (9.109.101 КМ), посебне накнаде и таксе (20.985 КМ), непланиране уплате-остали приходи (342.464 КМ), накнаде и таксе од личних и путних исправа (1.3467.000 КМ) и остале приходе од имовине (162 КМ).

Поред прихода од пружања јавних услуга, као приход су приказане донације из иностранства (655.499 КМ) и приходи од продаје сталних средстава (4.372 КМ). У главној књизи Министарства нису приказани приходи од продаје објекта у Вашингтону која је реализована на основу одлука Савјета министара БиХ и по основу које је остварен прилив на јединствени рачун трезора. Нисмо упознати са разлозима због којих Министарство финансија и трезора БиХ, у чијој је надлежности књижење промјена на рачунима, није евидентирало примитке од продаје сталне имовине на организационом коду Министарства.

Министарство је, на основу препорука о савјештању прихода, заједно са Министарством финансија и трезора БиХ извршило савјештање конта преко кога се врши књиговодствено евидентирање наплаћених конзуларних такси. У извјештају који нам је презентирао наведено је да су приликом савјештања утврђена погрешна књижења која ће бити сторнирана у 2016. години, да ће дио трансферисаних конзуларних такси бити предмет анализе књижења за 2014. годину. Такође је наведено да разлика трансферисаних средстава по основу извршених конзуларних радњи и средстава која су наплаћена на јединствени рачун трезора у износу од 61.424 КМ представља трошкове банкарске провизије и курсне разлике. Из презентираога се може закључити да поменути износ није исказан као трошак, као и да су приходи за умањени за наведени износ.

Препоручујемо Министарству да настави са активностима на савјештању прихода, обезбјеђујући континуитет у току године. Такође је, у сарадњи са Министарством финансија и трезора, потребно обезбиједити поштовање принципа тачног и реалног исказивања трошкова и прихода, без умањења прихода за трошкове који су настали трансфером конзуларних такси.

Сличан принцип „пребијања“ прихода и трошкова смо уочили у документима који се односе на продају објекта у Вашингтону. Обзиром да примици од продаје нису евидентирани у главној књизи Министарства, немају утицаја на тачност исказаних трошкова у извјештајима Министарства, али ће имати утицаја на исказивање издатака и прихода у извјештају о извршењу буџета институција БиХ.

10. Остало

• Пословање амбасада и мисија

Процесом ревизије обухватили смо пословање амбасада у Атини, Будимпешти, Варшави и Ватикану, мисија при Савјету Европе у Стразбуру и генералном конзулату у Милану.

Запажања приликом обављања ревизије односе се на сљедеће:

Праћење реализације издатака: Књижење издатака за ревидиране амбасаде, мисију и конзулат врши се у сједишту на основу документације која се доставља из ДКП-а. Амбасаде углавном имају успостављен сопствени систем праћења издатака, али је чест случај да се поједини трошкови различито класификују у ДКП у односу на књижење у сједишту. Извјештаји из сједишта се достављају за квартал, а како се ради о дужем временском периоду, у ДКП-има немају правовремену информацију о евентуалном прекорачењу појединих трошкова. Такође смо уочили да се поједини трошкови различито евидентирају (нпр. вода је у неким случајевима комунални трошак а у другим је репрезентација), па је потребно утврдити једнообразну методологију и обезбиједити чешће извјештавање ДКП-а.

Потраживања од запослених: Проблем са евидентирањем потраживања од запослених који у претходном периоду уопште нису били на служби у ДКП је препознат и у сједишту. У складу са задужењима комисије која је формирана за утврђивање основаности књижења у свим ДКП-има и по одлуци руководства Министарства извршити одговарајућа књижења.

Економска дипломатија: Нису учињени значајнији помаци на системском уређивању овог подручја, (нема стратегије, недостају платформе или смјернице, нису дефинисане надлежности између појединих институција и слично). Осим стратешког приступа, врло често се као недостатак наводи недовољна информисаност улагача у форми материјала који би садржавао основне податке о пословном окружењу, као и снабдјевеност рекламним и промотивним материјалом.

- **Предсједавање Савјетом Европе**

Савјет министара БиХ је у децембру 2014. године донио Одлуку о припремним активностима за предсједавање БиХ Савјетом Европе у периоду мај-новембар 2015. године. Одлука је објављена 07.04.2015. године (Службени гласник 29/15) и њом су утврђене припремне активности и мјере које БиХ мора предузети у циљу припреме за предсједавање, а које се односе на утврђивање програма конференција/састанака, формирање интересорног тима за координацију активности за вријеме предсједавања, и потребна средства за финансирање активности. Одлуком су одобрена средства у износу од 370.000 КМ која су обезбијеђена у буџету Министарства, које је и задужено за provedбу одлуке. Истовремено, Министарство је задужено за праћење програмских активности других институција везаних за предсједавање БиХ. За координацију активности у оквиру Министарства у мају је именован Тим за координацију са задатком за обављање координационих и оперативних послова при комуникацији са другим институцијама у БиХ и иностранству везаних за реализацију плана догађаја за вријеме предсједавања, као и плана културних/промотивних активности и обављање оперативних послова за реализацију планираних догађаја.

Министарство је на основу плана активности сачинило оперативни план и распоред трошкова по синтетичким и аналитичким позицијама, а за евидентирање расхода отворена је посебна организациона јединица. У реализацији издатака је дошло до одступања у структури и реализацији планираних трошкова, У информацији Министарства је наведено да су одступања посљедица промјена у календару и структури активности које је мијењао Савјет Европе.

Укупна реализована средства износе 288.819 КМ, а значајнији износи се односе на издатке за административни материјал (47.654 КМ), превозне услуге (28.745 КМ) и уговорене услуге (205.763 КМ). У оквиру уговорених услуга, на репрезентацију се односи износ од 104.538 КМ, на услуге превоза износ од 19.858 КМ, на угоститељске услуге и услуге смјештаја износ од 59240 КМ и уговоре о дјелу износ од 9.300 КМ.

Књижење издатака је вршено на основу рачуна за издатке који су реализовани у сједишту и документације која је достављена из Мисије БиХ при Савјету Европе у Стразбуру за трошкове који су настали при организацији догађаја у сједишту Мисије.

Министарство је у априлу 2016. године Савјету министара БиХ доставило Извјештај о предсједавању БиХ Комитетом министара Савјета Европе са детаљним прегледом реализованих активности.

- **Објекти добијени сукцесијом**

У току 2015. године реализован је продаја објекта у Вашингтону, а средства остварена продајом су одлуком Савјета министара БиХ намјенски додијељена Министарству за набавку опреме и адаптацију објеката. Презентиране су нам информације да још увијек нису ријешени проблеми са укњижбом објеката у Бечу и Милану. Активности на разграничењу земљишта и примопредаји објекта у Анкари су у завршној фази, те је поново иницирана идеја о замјени објекта у Анкари за одговарајући у Београду.

Неопходно је наставити са активностима на утврђивању коначног статуса објекта добијених у процесу сукцесије.

Током завршне ревизије презентирани су нам документи о активностима на рјешавању судбине осталих објеката који су предмет сукцесије, а које су проведене до обављања завршне ревизије.

- **ИТ ревизија**

Министарство има комплексан и просторно распоређен информациони систем који се састоји од више физички и логички одвојених сегмената, са различитим типовима комуникација и база података.

Настављена је реализација активности започетих у 2014. години као и дијела планираних активности у 2015. години. Буџетска средства у 2015. години за потребе Одсјека за информатику и комуникације за 2015. годину су одобрена и реализована. Најзначајније активности које су реализоване током 2015. године су пројекат модернизације информационог система занављањем компјутерске опреме, поново је повезан систем амбасаде БиХ у Софији са сједиштем Министарства и унапријеђена је телекомуникациона инфраструктура којом се увезује мрежа дипломатско конзуларних представништава (ДКП) са сједиштем Министарства. Кроз надоградњу телефонске централе и набавком ВоИП телефона је увезана мрежа ДКП са сједиштем, чиме је проширен и унапријеђен информациони систем. Креиран је пресјек стања опреме у сједишту и ДКП, али није урађен адекватан план занављања. Документ оквирног буџета креиран на трогодишњој основи обухватио је само мањи број застарјелих конфигурација. Ревизијом је утврђено да је усвојен план заштите информационог система, који није креиран у складу са ISO 27001 стандардом. Одсјек за информатику и телекомуникације дјелимично је попуњен стручним кадровима, првенствено у дијелу који се односи на позиције државних службеника, што између осталог захтијева ангажовање екстерних пружалаца услуга за администрацију и одржавање постојећих сегмената система. Систем за управљање документима је редовно одржаван без имплементације додатних надоградњи кроз постојећи уговор са фиксним мјесечним трошковима одржавања. Постојећи е-маил сервери и сервиси, као и домен контролери су раније мигрирани на нову платформу која је уједно и виртуелизована и за коју се такође врши редовно екстерно одржавање. Министарство нема закључен стални уговор о одржавању поменуте платформе него врше директне позиве када се укаже потреба за одржавањем.

Веб странице ДКП се смјештају и администрирају на серверима разних провајдера у државама гдје се налазе, док се веб страница Министарства налази на серверу у сједишту. Претходно не пружа једнообразност и не нуди могућност једноставног проналазак информација о ДКП. Како би се омогућило боље управљање и повећао аспект безбједности било би добро урадити централизовано похрањивање и администрирање веб страница свих ДКП.

Како би унаприједили постојећи информациони систем дајемо сљедеће препоруке:

- **Креирати анализу и план занављања постојећег хардвера и вршити правовремено занављање рачунарске и серверске опреме. Планом обухватити опрему у сједишту Министарства и мрежу ДКП. Замијенити опрему која је стара девет, десет или више година.**
- **Обезбиједити буџетска средства за виталне дијелове информационог система, како би избјегли ризике нефункционисања истог.**
- **Наставити пројекат изградње и повезивања информационих система дипломатско-конзуларних представништава.**
- **Креирати анализу ризика пословних процеса у информационом систему Министарства, те на основу исте провести превентивне и корективне мјере за смањење ризика.**
- **Провести активности у циљу смањења трошкова одржавања информационог система.**
- **Користити погодности ESA уговора и анализирати потребу увођење система за пренос мултимедијалних сигнала базираног на Microsoft Lync Serveru.**
- **Размотрити могућност да се имплементира централизовани (е-влада, сједиште Министарства и сл.) хостинг веб страница ДКП-ова, у циљу успоставе функционалнијег сервиса и бољег управљања истим. У складу са тим имплементирати најекономичније функционално квалитетно рјешење.**

11. Кореспонденција

Министарство је у остављеном року доставило коментаре на Нацрт извјештаја о ревизији за 2015. годину. Уз коментаре нису достављени нови докази који би утицали на измјену налаза и мишљења у коначном Извјештају о ревизији. У односу на Нацрт извјештаја је, ради бољег разумијевања, извршена измјена одређених појмова под тачком ИТ ревизија. О наведеном смо обавијестили Министарство у одговору на достављене коментаре на Нацрт извјештаја о ревизији који је достављен уз коначан Извјештај о ревизији за 2015. годину.

Вођа тима за финансијску ревизију

Сњежана Баштинац, виши
ревизор, с.р.

Руководилац Одјељења за финансијску ревизију

Миро Галић, виши ревизор, с.р.

Чланови тима за финансијску ревизију

Фатима Механовић, ревизор, с.р.

Ивана Јурчевић, ревизор, с.р.

Славиша Вуковић, ИТ ревизор, с.р.

Руководилац Одјељења за развој, методологију и контролу квалитета

Драгољуб Ковинчић, виши
ревизор, с.р.

III ПРИЛОГ

ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ И ИЗЈАВА О ОДГОВОРНОСТИМА

Преглед расхода буџета за 2015. годину

Назив институције: МИНИСТАРСТВО ИНОСТРАНИХ ПОСЛОВА БИХ

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађива- ња буџета	Укупни буџет (2+3)	Извршење буџета	Индекс 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Текући издаци	52.365.000	0	52.365.000	50.598.788	97
Бруто плате и накнаде	24.535.000		24.535.000	23.718.766	97
Накнаде трошкова запослених	11.170.000		11.170.000	11.063.462	99
Путни трошкови	1.500.000		1.500.000	1.479.242	99
Издаци телефонских и пошт.услуга	1.250.000		1.250.000	1.025.502	82
Издаци за енергију и ком.услуге	1.750.000		1.750.000	1.546.938	88
Набавка материјала	680.000		680.000	521.705	77
Издаци за услуге превоза и горива	780.000		780.000	657.189	84
Унајмљивање имовине и опреме	5.230.000		5.230.000	5.224.985	100
Издаци за текуће одржавање	660.000		660.000	655.820	99
Издаци за осигурање	560.000		560.000	465.491	83
Уговорене и друге посебне услуге	4.250.000		4.250.000	4.239.687	100
2. Капитални издаци	1.904.000	0	1.904.000	644.178	34
Набавка земљишта	1.020.000		1.020.000	15.000	1
Набавка грађевина	15.000		15.000	0	0
Набавка опреме	549.000		549.000	534.281	97
Набавка осталих сталних средстава			0		
Реконструкција и инвестиционо одрж.	320.000		320.000	94.898	30
3. Текући грантови	0	0	0	0	
			0		
			0		
4. Вишегодишња капитална улагања	100.000	5.152.463	5.252.463	264.051	5
			0		
5. Новчане донације	575.000	87.914	662.914	572.408	86
			0		
Укупно (1+2+3+4+5)	54.944.000	5.240.377	60.184.377	52.079.426	87

Напомена: колона 2 у збиру треба да одговара одобреном буџету по закону тако што:

вишегодишње капиталне издатке одобрене у буџету за текућу годину треба приказати под ред.бр.4.у колони 2.

вишегодишње капиталне издатке пренесене из ранијих година треба приказати под ред.бројем 4. у колони 3.

новчане донације одобрене у буџету за текућу годину треба приказати под редним бројем 5. у колони 2.

новчане донације одобрене ван буџета за текућу годину треба приказати под редним бројем 5. у колони 3.

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило дана _____2016. године.

Министар:

Игор Црнадак

Биланс стања на 31.12.2015. године

Назив институције: МИНИСТАРСТВО ИНОСТРАНИХ ПОСЛОВА БИХ

Табела II

Опис	31.12.2014.	31.12.2015.	Индекс 3/2
1	2	3	4
1.Готовина, крат.потраживања, разграничења и залихе	12.365.528	12.192.587	99
Новчана средства	9.453.153	9.061.934	96
Краткорочна потраживања	462.687	426.168	92
Краткорочни пласмани	1.513.729	1.560.543	103
Интерни финансијски односи	99.648	69.644	70
Залихе			
Краткорочна разграничења	836.311	1.074.298	128
2. Стална средства	55.281.729	53.837.157	97
Стална средства	69.759.516	70.152.329	101
Исправка вриједности	14.506.725	16.344.110	113
Неотписана вриједност сталних средстава	55.252.791	53.808.219	97
Дугорочни пласмани	28.938	28.938	100
Дугорочна разграничења			
УКУПНО АКТИВА (1+2)	67.647.257	66.029.744	98

3. Краткорочне обавезе и разграничења	3.001.601	3.711.454	124
Краткорочне текуће обавезе	1.320.872	1.597.352	121
Краткорочни кредити и зајмови	177	177	100
Обавезе према запосленима	1.165.047	1.247.551	107
Интерни финансијски односи	12.455	13.784	111
Краткорочна разграничења	503.050	852.590	169
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови			
Остале дугорочне обавезе			
Дугорочна разграничења			
5. Извори средстава	55.253.139	53.808.767	97
Извори средстава	55.253.139	53.808.767	97
Остали извори средстава			
Нераспоређени вишак прихода/расхода			

УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	58.254.740	57.520.221	99
------------------------------	-------------------	-------------------	-----------

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен.

Руководство је Биланс стања одобрило дана _____ 2016. године

Министар:
Игор Црнадак

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 1580) предвиђа да ревизор треба да добије одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Министарства иностраних послова Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Министарство) дужно је да обезбиједи да финансијски извјештаји за 2015. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција БиХ („Службени гласник БиХ број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ (Службени гласник БиХ број 25/15 и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ (протокол Министарства финансија и трезора БиХ број 01-08-02-1-1515-1/15 од 04.02.2015. године). Руководство је такође обавезно да поступа у складу са Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2015. годину (Службени гласник БиХ број 40/15) и пратећим упутствима, објашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора БиХ, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Министарства.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије.
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи;

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па тако и за предузимање одговарајућих мјера да би се спријечиле и откриле проневјере и остале незаконитости.

Датум, _____

Министар

Игор Црнадак